

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **Bc. L. R.**, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 10. 2019, čj. 35/2019-510-RK/3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 1. 2020, čj. 4 A 81/2019-29,

t a k t o :

- I.** Návrh žalobce na ustanovení zástupce **s e z a m í t á .**
- II.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Městský soud v záhlaví označeným usnesením zamítl žalobcův návrh na ustanovení zástupce a jeho žádost o osvobození od soudních poplatků. Městský soud uvedl, že z předloženého prohlášení o (majetkových) poměrech žalobce je zřejmé, že žalobce nevyčísлил veškeré příjmy a výdaje.

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti usnesení městského soudu kasační stížnost. Namítl, že osoby s právním vzděláním jsou ve výhodě oproti osobám bez právního vzdělání. Dále uvedl, že mu bylo upřeno právo na spravedlivý proces, jelikož byl z řízení nezákonně vyloučen.

[3] Stěžovatel spolu s kasační stížností požádal o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce z řad advokátů.

[4] NSS o žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků nerozhodoval, neboť podáním kasační stížnosti proti procesnímu rozhodnutí městského soudu (s výjimkou procesního rozhodnutí, jímž se řízení o žalobě končí) nevzniká stěžovateli poplatková povinnost (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 9. 6. 2015, čj. 1 As 196/2014-19, č. 3271/2015 Sb. NSS). Rozhodnutí o zamítnutí návrhu na ustanovení

zástupce a žádosti o osvobození od soudních poplatků je nepochybně takovým procesním rozhodnutím.

[5] Obdobné závěry dovedl rozšířený senát v citovaném usnesení čj. 1 As 196/2014-19 i ve vztahu k povinnosti být v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem. Přestože zastoupení není v předmětné věci povinné, stěžovatel o ustanovení zástupce požádal. Kasační stížnost má základní požadované náležitosti a je zřejmé, čeho se jí stěžovatel domáhá. Zároveň se nejedná o posouzení složitých otázek, které by k náležitě ochraně práv navrhovatele vyžadovaly kvalifikovanou právní pomoc ustanoveného advokáta. Proto NSS návrh stěžovatele na ustanovení zástupce zamítl.

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. platí, že účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.

[8] Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. navrhovatel, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát.

[9] Účastníkovi lze k jeho žádosti přiznat osvobození od soudních poplatků tehdy, jestliže jsou kumulativně splněny dvě podmínky: 1) účastník doloží, že nemá dostatečné prostředky, a 2) jeho návrh není zjevně neúspěšný. Přiznat osvobození od soudního poplatku zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody.

[10] Je povinností navrhovatele, aby soudu dostatečně konkrétně popsal své osobní, majetkové a výdělkové poměry a současně aby projevil zákonem požadovanou aktivitu a předložil doklady prokazující jeho nemajetnost. Nesplní-li tuto povinnost, soud jeho poměry z úřední povinnosti nezjišťuje (např. rozsudek NSS ze dne 8. 7. 2011, čj. 3 Ads 80/2011-122, nebo ze dne 25. 1. 2005, čj. 7 Azs 343/2004-50, č. 537/2005 Sb. NSS). Možnost vyhovění žádosti pak vylučuje nevěrohodnost nebo neúplnost tvrzení účastníka ohledně existence předpokladů pro osvobození od soudních poplatků (např. rozsudek NSS ze dne 26. 8. 2009, čj. 1 As 39/2009-88, č. 1962/2010 Sb. NSS).

[11] V projednávané věci je zjevné, že z údajů sdělených stěžovatelem si nebylo možné učinit úplný obraz o jeho (majetkových) poměrech, jeho tvrzení nebyla věrohodná. Stěžovatel nedoložil, že nemá dostatečné prostředky, proto městský soud postupoval správně, pokud jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků nevyhověl.

[12] NSS v této souvislosti podotýká, že v projednávané věci nebylo nezbytné stěžovatele vyzývat k odstranění nesrovnalostí v jím uvedených údajích. Stěžovatel je častým účastníkem sporů před správními soudy, které již mnohokrát o obdobných žádostech stěžovatele rozhodovaly a celou problematiku mu podrobně vysvětlily (srov. např. rozhodnutí ve věcech vedených u NSS pod sp. zn. 5 As 61/2019, 9 Afs 183/2019, 5 As 213/2019, 9 As 44/2020 a 5 As 79/2018).

[13] Jelikož stěžovatel nesplnil podmínky pro osvobození od soudních poplatků, nemohl mu městský soud ani ustanovit zástupce pro řízení (§ 35 odst. 10 s. ř. s.).

pokračování

[14] Z výše uvedených důvodů NSS v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl.

[15] O náhradě nákladů řízení NSS nerozhodoval, jelikož o nich přísluší rozhodnout městskému soudu podle výsledku řízení ve věci samé v rozhodnutí, jímž se toto řízení končí (§ 61 odst. 1 s. ř. s.).

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. března 2020

Ondřej Mrákota
předseda senátu